

Enakost in vključevanje na Univerzi v Ljubljani

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in
Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Univerza v Ljubljani

Enakost in vključevanje na Univerzi v Ljubljani

Avtorji:

prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat, doc. dr. Milena Košak Babuder,
doc. dr. Tomaž Vec, izr. prof. dr. Petra Videmšek, izr. prof. dr. Nina Mešl,
dr. Karla Šturm, Tjaša Obranovič, Tamara Boh, Nina Fricelj

Oblikovanje in računalniški prelom:

Jernej Kežar

Izdala:

Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 2023

Za založbo:

Gregor Majdič, rektor Univerze v Ljubljani
Ljubljana, 2023

Brošura je nastala v okviru projekta »Karierni centri UL: Opremljeni za karierno pot«, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

© Univerza v Ljubljani, 2023

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 Mednarodna licenca. Izjema so vse fotografije. / This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. With the exception of all the photographs.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE

Univerza v Ljubljani

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Vsebina

UVOD: UNIVERZA ENAKOSTI IN VKLJUČEVANJA – NAŠA VIZIJA IN ZAVEZA	4
PISARNA VARUHA ŠTUDENTOV	10
DUŠEVNO ZDRAVJE	11
Psihosocialna svetovalnica UL	11
Pomoč v primeru hude stiske	12
Nekaj drugih možnosti pomoči	12
ŠTUDENTI S POSEBNIMI POTREBAMI IN POSEBNIM STATUSOM	13
Postopek pridobivanja statusa	14
Komisija za vprašanja študentov	14
Samozagovorništvo	16
Izobraževanja za zaposlene	16
Publikacije	16
TUTORSTVO	17
Publikacije	18
STRPNO OKOLJE	19
Zaupna oseba	20
Postopek prijave	21
Izobraževanja za zaupne osebe	22
ENAKOST	23
Načrt enakosti spolov – NES	23
Akcijski načrt – NES	24
SOCIALNO-EKONOMSKO VKLJUČEVANJE	25
Štipendije za študente UL	25
Srčna UL	25
Nekateri drugi viri finančne pomoči	26

UVOD: Univerza enakosti in vključevanja – naša vizija in zaveza

Prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat,
prorektorica za študijske in študentske zadeve UL

Enakost in vključevanje sta temeljna koncepta visokošolskega izobraževanja v 21. stoletju. Določata družbeno poslanstvo univerze, usmerjata vizije razvoja in oblikujeta njeno akademsko kulturo. Enakost in vključevanje nista posebnost univerzitetnega ekosistema; izhajata iz politične zgodovine demokratičnega razvoja, idej strpne in solidarne družbe in odpravljanja socioekonomskih neenakosti. Predstavljata etično vodilo upravljanja z raznolikostmi in skrbništvo nad družbeno ranljivostjo ali zapostavljenostjo določenih skupin in posameznikov. Enakost in vključevanje sta dediča humanistične vzgoje duha in naslednika dolge dobe civilizacijskih načrtovanj dobre družbe. V univerzitetnem okolju prevzemata vse naloge, ki so naložene sodobnim naprednim družbam. Univerza poskrbi, da sta univerzalna strukturna gradnika, ki odpirata specifično pot k enakosti in vključevanju v izobraževanju, raziskovanju in upravljanju z njenimi strukturami in intelektualnim okoljem.

Naša vizija:

Načeli enakosti in vključevanja univerzi zapovedujeta vpogled v jutrišnji čas in medgeneracijsko skrb za trajnostno prihodnost. Enakost in vključevanje sta in morata (p)ostati nepogrešljivi poglavji visokošolskih razvojnih usmeritev in člena v pogodbi, ki jo ima univerza z družbenim okoljem.

Grajenje družbene pravičnosti, zagotavljanje enakosti priložnosti, spodbujanje dialoščnosti v raznolikosti – vse lastnosti vključujočega okolja – niso enostavne naloge. Zahtevajo načrtovanje strategij, čas za njihovo testiranje, izobraževanje deležnikov znotraj in izven univerze, revizije in refleksije, kritični um in nesebično pripravljenost za ustvarjanje mikrokozmosa enakosti in sodelovanja v različnosti. Družbeni izzivi univerzi nalagajo kritično ozaveščanje okolja, s ciljem demonstriranja splošnih pozitivnih učinkov na življenje posameznika in kolektiva, ki jih ima kultura vključevanja. Načeli enakosti in vključevanja univerzi zapovedujeta vpogled v jutrišnji čas in medgeneracijsko skrb za trajnostno prihodnost.

Enakost in vključevanje sta in morata (p)ostati nepogrešljivi poglavji visokošolskih razvojnih usmeritev in člena v pogodbi, ki jo ima univerza s svojim lokalnim, nacionalnim okoljem, in – kot del svetovnega izobraževanja – planetarnim okoljem.

Krizna obdobja pokažejo na ranljivost pri uresničevanju načel enakosti in vključevanja. Univerza v Ljubljani se je že v času pandemije in nato v postcovidnem obdobju zavezala h krepitvi strategij in politik za zagotavljanje akademskega okolja, ki bo odprto, strpno, varno za izražanje raznolikosti ter spodbudno za udeleževanje potencialov vsakega posameznika in posameznice. Zavezo izražajo naslednji ključni dokumenti in aktivnosti.

Dokumenti:

- [Strategija UL 2022–2027](#) (maj 2022)
- [Pravilnik o ukrepih proti nasilju, nadlegovanju in trpinčenju](#) (15. 2. 2022)
- [Načrt za enakost spolov](#) (19. 4. 2022)
- [Akcijski načrt NES](#) (maj 2023)
- [Pravilnik o študentih s posebnimi potrebami in posebnim statusom na Univerzi v Ljubljani](#) (22. 11. 2022)
- [Pravila za dodelitev statusa kandidata s posebnimi potrebami in statusa kandidata s posebnim statusom v prijavno-sprejemnem postopku za vpis v magistrske in doktorske študijske programe Univerze v Ljubljani](#) (22. 11. 2022)

Organizacijski ukrepi:

- odprtje Pisarne varuha študentov (4. 4. 2022) in imenovanje prve varuhinje, doc. dr. Milene Košak Babuder
- nova lokacija psihosocialne svetovalnice v prostorih AGRFT
- oblikovanje posvetovalnega Odbora varuhinje študentov (29. 11. 2022)
- izobraževanja zaupnih oseb in supervizijske skupine
- izobraževanje kontaktnih oseb za študente s posebnimi potrebami in posebnimi statusi

Dokumenti v pripravi:

- smernice za delo z nadarjenimi
- smernice za pripravo odprtih gradiv

Naša zaveza:

Enakost in vključevanje sta dediča humanistične vzgoje duha in naslednika dolge dobe civilizacijskih načrtovanj dobre družbe. Na Univerzi v Ljubljani skrbimo, da smo vodilna družbena sila pri ozaveščanju, zagotavljanju in promoviranju načel enakosti in vključevanja v izobraževanju, raziskovanju in širšem družbenem okolju.

Redno promoviramo tutorstvo za študente s posebnimi potrebami in posebnimi statusi, usposabljammo tutorje študente, krepimo institut samozagovornišva za študente s posebnimi potrebami in posebnimi statusi, aktivno sodelujemo v procesih zakonodajnih sprememb, ki zadevajo enakost položaja študentov in študentk, informiramo, ozaveščamo in usmerjamo k opolnomočenju ranljivih in zapostavljenih v našem okolju. V okviru kampanje Srčna UL krepimo solidarnost, empatično odzivanje na stiske in čut za skupnost. Opozarjamo na vrednote humanosti, humanizma in kolektivnega delovanja v dobro naše in prihodnjih generacij. Spodbujamo razumevanje, da javna univerza izobražuje javnost in prispeva k splošni dobrobiti in kakovosti življenja.

Pričujoča brošura je del zgoraj navedenih prizadevanj. Pripravljena je z namenom ponuditi enostaven, hiter in učinkovit informacijski pripomoček za prepoznavanje oblik podpore; in, prek shematskega prikaza instrumentov ukrepanja na Univerzi v Ljubljani, zagotoviti varno, odzivno in zanesljivo akademsko okolje.

Prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat,
prorektorica za študijske in študentske zadeve UL

PISARNA VARUHA ŠTUDENTOV

Pisarna varuha študentov¹ je univerzitetno središče za uveljavljanje načel enakosti in vključevanja, varovanja dostojanstva, spoštovanja in skrbništva pravic študentov s ciljem krepitve kulture odprtega in spoštljivega odnosa do raznolikosti. Je prva tovrstna univerzitetna pisarna v Sloveniji.

Pisarna varuha študentov je točka, ki **zaposlenim in študentom nudi podporo**:

- pri zagotovitvi vključujočega (študijskega) okolja,
- pri prilagajanju študijskega procesa,
- pri možnih oblikah in načinih prilagoditev,
- vezano na različne osebne okoliščine študentov.

Vzpostavljanje in uveljavljanje načel enakosti in vključevanja v okviru članic Univerze v Ljubljani in med različnimi skupinami deležnikov zahteva usklajen in prilagodljiv pristop. Z vključevanjem širšega kroga zaposlenih in študentov želimo skupaj začrtati zaveze in določiti prednostne naloge ter vzpostaviti aktivnosti, ki so usklajene s strategijo naše univerze in hkrati upoštevajo tudi posebnosti članic.

Za pomoč Pisarni varuha študentov je bil leta 2022 oblikovan **Odbor varuhinje študentov**. Na tak način želimo pridobiti čim širši vpogled v obstoječe izzive in oblikovati vključujoče ter razumne oblike podpore.

Odbor in **Pisarna varuhinje** tesno sodelujeta s **Komisijo za vprašanja študentov UL** in **Psihosocialno svetovalnico UL**.

- *Elektronski naslov:* varuhinja@uni-lj.si
- *Spletna stran:*
www.uni-lj.si/pisarna_varuha_studentov/

¹ Uporabljeni izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za vse spole.

DUŠEVNO ZDRAVJE

Na Univerzi v Ljubljani se zavedamo, da ni zdravja brez duševnega zdravja. Ohranjanje dobrega duševnega zdravja nam omogoča učinkovit študij, učenje, delo in spoprijemanje s stresom. A če se znajdemo v stiski, je dobro vedeti, da nismo sami in kam se obrniti po pomoč. V nadaljevanju smo zbrali vire pomoči in podpore na Univerzi v Ljubljani in izven nje.

Viri pomoči in podpore na Univerzi v Ljubljani

Psihosocialna svetovalnica UL

[Psihosocialna svetovalnica za študente ter zaposlene](#) je namenjena vsem, ki se soočajo z različnimi situacijami (na področju medosebnih odnosov, študija ...), ob katerih se porajajo:

- (vsakdanja) vprašanja, ki bi jih želeli »premeti« z nekom,
- stiske, neprijetna doživljanja,
- želje po razmisleku o nadaljnjih korakih (povezanih s konkretnim problemom ali v življenju na sploh, osamosvajanju, partnerstvu itd.),
- potrebe po soočanju s preteklimi bolečimi izkušnjami,
- težave pri doseganju ciljev, problemi z motivacijo ipd.,
- vprašanja povezana s samopodobo, identiteto, LGBTIQ+,
- želje po izboljšanju komunikacije in medosebnih odnosov (partnerskih, odnosov z avtoritetami, starši ...), asertivnosti ...

Psihosocialna svetovalnica je namenjena vsem študentom in zaposlenim ter jo lahko obiščete na štirih lokacijah:

- **Pedagoški fakulteti** – v sobi 405,
- **Zdravstveni fakulteti** – v družabnem prostoru v 4. nadstropju,
- **Fakulteti za matematiko in fiziko** – v sobi 519,
- **Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo** – v sobi 508.

Za individualni termin, način poteka svetovanja in pogoje se je potrebno predhodno dogovoriti preko e-naslova zgolj z eno svetovalko oz. z enim svetovalcem!

- *Spletna stran:* <https://www.uni-lj.si/univerza/enakost-in-vkljucvanje/psihosocialna-svetovalnica>

Pomoč v primeru hude stiske

- Nujna medicinska pomoč na 112.
- Enota za krizne intervencije v Ljubljani, Grablovičeva 44a, telefon: (01) 5874 922.
- Center za izvenbolnišnično psihiatrijo, Njegoševa 4, Ljubljana, telefon: (01) 4750 685.

Nekaj drugih možnosti pomoči

Pomoč, podporo in informacije nudijo tudi različne organizacije. Nekaj jih predstavljamo v nadaljevanju:

- Program OMRA ozavešča o duševnih motnjah in ponuja različne brezplačne delavnice.
- POSVET: Center za psihološko svetovanje nudi brezplačno psihološko svetovanje na različnih lokacijah po Sloveniji.
- Svetovalnica Centra za pomoč mladim v Ljubljani in Mariboru (brezplačno svetovanje).
- Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana nudi psihološko svetovanje pri kliničnem psihologu za študente, dokler se šolajo.
- Društvo Altra nudi možnost stanovanjskih skupin, program samozagovorništva in brezplačno svetovalnico.
- Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja, z različnimi programi zagotavlja strokovno pomoč in podporo ljudem s težavami v duševnem zdravju in v duševni stiski.
- NIJZ ozavešča s programom Nisi okej, povej naprej.
- MIRA – nacionalni program duševnega zdravja.

KLJUČNO:

1. Potrebno je spodbujanje k odprtemu pogovoru o duševnem zdravju.
2. Nujno je zagotoviti varno in podporno okolje za izražanje stisk.

ŠTUDENTI S POSEBNIMI POTREBAMI IN POSEBNIM STATUSOM

Univerza v Ljubljani zagotavlja pogoje za študij ne glede na posameznikove osebne okoliščine s prilagoditvijo študijskega procesa s pridobitvijo statusa študenta s posebnimi potrebami in statusa študenta s posebnim statusom. Posebna pozornost je namenjena institutu samozagovorništva.

Zakon o visokem šolstvu (ZViS, 69.a člen) določa naslednje skupine študentov s posebnimi potrebami in posebnim statusom.

Študenti s posebnimi potrebami	Študenti s posebnim statusom
Slepi in slabovidni študenti oz. študenti z okvaro vidne funkcije	Študenti kategorizirani športniki/trenerji
Gluhi in naglušni študenti	Priznani umetniki/kulturniki
Študenti z govorno-jezikovnimi motnjami	Udeleženci (področnih) mednarodnih tekmovanj
Študenti s primanjkljaji na posameznih področjih učenja	Študenti starši do začetka obveznega šolanja otroka
Gibalno ovirani študenti	
Dolgotrajno bolni študenti	
Študenti z motnjami avtističnega spektra	
Študenti s psihosocialnimi težavami	

Pridobitev statusa in možne prilagoditve ureja <https://www.uni-lj.si/assets/Pravni-akti/Studijsko-podrocje-na-UL/Trenutno-veljavni-akti-UL/Pravilnik-o-studentih-s-posebnimi-potrebami-in-posebnim-statusom-na-UL-veljaven-od-26.-11.-2022.pdf> (22. 11. 2022).

Postopek pridobivanja statusa

Kontaktne osebe	– Kontaktne osebe so visokošolski učitelji ali strokovni delavci, ki na posamezni fakulteti ali akademiji nudijo informacije za študente s posebnimi potrebami in posebnimi statusi.
Vloga	– Vloga se nahaja v prilogi Pravilnika. – Študent jo lahko vloži ob vpisu v letnik študijskega programa, lahko pa tudi kadarkoli med študijskim letom, ko so izpolnjeni pogoji za podelitev statusa. – V vlogi študent opredeli potrebe po prilagoditvah. – Vlogi priloži potrebna dokazila, opredeljena v Pravilniku.
Komisija na članici	– Vlogo obravnava pristojna komisija na članici.
Sklep	– Študentu se podeli status za študijsko leto, za celotno trajanje študija ali za čas veljavnosti dokazil.

Komisija za vprašanja študentov

Komisija **spremlja področje študentov s posebnimi potrebami in posebnim statusom na strateški ravni** in pri tem **določa smernice delovanja UL in njenih članic** tako, da izvaja naslednje aktivnosti:

- izmenjava izkušenj in evidentiranje primerov (težav, dobrih praks ipd.) na posameznih članicah UL pri delu s študenti s posebnimi potrebami in posebnim statusom,
- podajanje predlogov za izboljšanje pogojev študija za študente s posebnimi potrebami in posebnim statusom, za implementacijo inovativnih in proaktivnih strategij rektorju in Senatu UL,
- načrtovanje raznolikih projektov na univerzitetni ravni, ki pospešujejo vključitev študentov s posebnimi potrebami in posebnim statusom v študijski proces,
- izkazovanje skrbi za načrtno in dogovorjeno politiko delovanja, ki naj bi zagotovila konsistentno obravnavo sprememb in njihovo transparentnost,

- sodelovanje s študenti s posebnimi potrebami in posebnim statusom, z različnimi službami/komisijami na UL, njenimi članicami in drugimi univerzami ter zunanjimi ustanovami (državnimi ustanovami, zavodi, društvi, centri, organizacijami) in posameznimi strokovnjaki v slovenskem in mednarodnem prostoru s posameznih relevantnih področij,
- svetovanje ter sodelovanje pri usposabljanju koordinatorjev in tutorjev učiteljev ter tutorjev študentov za delo s študenti s posebnimi potrebami in posebnim statusom na članicah UL,
- ozaveščanje visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter drugih zaposlenih na Univerzi v Ljubljani in njenih članicah o delu in sodelovanju s študenti s posebnimi potrebami in posebnim statusom,
- spodbujanje akcij za promoviranje enakih možnosti in inkluzivnega izobraževanja (okrogle mize, posveti, izobraževanja, dnevi (teden) enakih možnosti študija ipd.).

Komisija na letni ravni razpiše tudi **poziv za sofinanciranje prilagoditev za študente s posebnimi potrebami**. Sredstva, ki jih Komisija razdeli, prispevajo k lažjemu vključevanju študentov s posebnimi potrebami v študijski proces.

KLJUČNO:

1. Nekateri lahko imajo več kot eno posebno potrebo.
2. Študenta z isto diagnozo lahko delujeta popolnoma različno, zato je pomembno izhajati iz individualnih potreb posameznika.
3. Posebne potrebe in druge osebne okoliščine ne definirajo v celoti tega, kdo študent je. S prilagajanjem študijskega okolja omogočamo razvoj potencialov, enake možnosti in inkluzivno izobraževanje.

Samozagovorništvo

Samozagovorništvo pomeni razumevanje svojih posebnih potreb oz. osebnih okoliščin in njihovega vpliva na študij. Študent, ki je večč samozagovorništva, se zaveda svojih močnih in šibkih področij ter si je zmožen zagotoviti smiselne prilagoditve pri študiju.

Študente lahko za pomoč pri krepitvi samozagovorništva usmerite na priročnik Samozagovorništvo, dostopen na [spletni strani UL](#).

Izobraževanja za zaposlene

Na UL in članicah redno organiziramo različna izobraževanja o podpori in delu s študenti s posebnimi potrebami in posebnimi statusi. Svoje predloge po izobraževanjih lahko sporočite na elektronski naslov enakost@uni-lj.si.

Publikacije

V pomoč pri delu s študenti s posebnimi potrebami in posebnimi statusi so vam lahko tudi naslednja objavljena gradiva in publikacije:

- priročnik [Samozagovorništvo študentov s posebnimi potrebami](#)
- priročnik [Poučevanje študentov s posebnimi potrebami](#)
- znanstvena monografija s področja specialne in rehabilitacijske pedagogike [Specialnopedagoški vidiki inovativnih pristopov k učenju in poučevanju študentov s posebnimi potrebami v visokošolskem prostoru](#)
- razširjen priročnik [Samozagovorništvo s konkretnimi vajami za krepitev samozagovorništva in samopoznavanja](#).

TUTORSTVO

Tutorstvo je sistematično in organizirano nudenje pomoči študentom pri študiju ter njihovem akademskem razvoju.

Na UL v procesu tutorstva sodelujejo tako učitelji kot študenti.

Glavne naloge tutorja učitelja:

- študentom **svetuje** glede **študija, izbire predmetov**, nadaljevanja študijske poti in **kariernih možnosti**;
- **pomoč pri reševanju študijske ali druge problematike**, ki se pojavi med študijem.

Glavna naloga študenta tutorja je nuditi študentom ustrezno podporo pri študiju.

Tutorji študenti pomagajo pri usvajanju študijske snovi in pri ostalih težavah, ki se lahko študentu pojavijo med študijem in s tem ogrozijo njegovo študijsko uspešnost.

Glede na vlogo tutorja (študent ali učitelj), obliko pomoči in komu je ta pomoč namenjena na Univerzi v Ljubljani ločujemo naslednje **vrste tutorstva**:

- **uvajalno** (pomoč študentom novincem pri prilagajanju na novo življenjsko in izobraževalno okolje),
- **predmetno** (dodatna pomoč študentom pri razumevanju in usvajanju študijske snovi pri posameznih predmetih),
- **tutorstvo za tuje študente** (pomoč tujim študentom ob prihodu v Slovenijo, pri premagovanju kulturnega šoka in privajanju na novo okolje),
- **tutorstvo za študente s posebnimi potrebami in posebnim statusom** (pomoč študentom s posebnimi potrebami in posebnim statusom pri prilagajanju in vključevanju v študijsko življenje in delo ter pomoč pri tistih študijskih dejavnostih, ki jih sami ne morejo opraviti, usmerjanje študentov pri pridobitvi statusa, koriščenju pravic in izpolnjevanju obveznosti),
- **tutorstvo za informacijske vire, znanstveno-raziskovalno tutorstvo** (pomoč pri iskanju in obvladovanju informacijskih virov, pomoč pri raziskovalnem delu od zastavljenega problema do rešitve).

Česa tutor NE počne:

- ne išče informacij namesto študenta, temveč ga le usmerja,
- ne komentira in opravlja profesorjev, ocenjevalne politike, metod poučevanja in študijskih zadolžitev;
- ne piše seminarskih nalog, poročil, zapiskov ipd. namesto študenta;
- študenta ne oskrbuje z zapiski, seminarskimi nalogami, poročili ipd.

Na UL redno **organiziramo različna izobraževanja** za koordinatorje tutorjev in tutorje. Vedno lahko svoje predloge po izobraževanjih sporočite na elektronski naslov enakost@uni-lj.si.

Publikacije

V pomoč pri delu so vam lahko tudi naslednja objavljena gradiva in publikacije:

- [Tutorski priročnik Univerze v Ljubljani](#) s konkretnimi napotki in delovnimi listi
- razširjen priročnik Samozagovorništvo s konkretnimi vajami za krepitev samozagovorništva in samopoznavanja

Spletna stran:

www.uni-lj.si/studij/osnovne_informacije/tutorstvo

STRPNO OKOLJE

Na Univerzi v Ljubljani se zavzemamo za **ničelno stopnjo strpnosti do vsakršnih oblik nasilja, spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja**.

Vsako vedenje ali ravnanje, ki žali dostojanstvo osebe, prekomerno posega v osebne pravice in integriteto posameznika ali ustvarja nevarno, zastraševalno, ponižujoče ali drugače sovražno okolje, je nesprejemljivo in pomeni kršitev dostojanstva.

Vsem študentom in zaposlenim, ki so žrtve kakršnega koli nasilja, želimo zagotoviti varen prostor in zaščito ter dosledno izpeljavo vseh za to predvidenih postopkov.

Zato smo sprejeli [Pravilnik o ukrepih proti nasilju, nadlegovanju in trpinčenju](#), ki določa:

- ukrepe, s katerimi Univerza v Ljubljani ustvarja okolje, v katerem se spoštuje dostojanstvo vseh oseb,
- postopek in ukrepe v primeru nespoštovanja dostojanstva.

Žrtve nasilja lahko kontaktirajo [zaupno osebo](#) na kateri koli izmed fakultet ali akademij ali rektoratu. Seznam zaupnih oseb na članicah in na rektoratu UL je dostopen na spletni strani UL.

Zaupna oseba

- Zagotovi podporo, poskrbi za varen prostor za pogovor,
- seznanjeni s pravicami in informira o možnostih ukrepanja zoper izvajalca nasilja,
- seznanjeni z možnimi oblikami psihosocialne pomoči,
- nudi drugo podporo pred in med postopkom prijave, če se žrtev zanjo odloči,
- varuje vse podatke, s katerimi je seznanjena.

Razkritje podatkov tretjim osebam je mogoče le, če se žrtev s tem strinja!

V primeru, da se žrtev odloči za prijavo nasilja, nadlegovanja ali trpinčenja, jo lahko poda dekanu ali rektorju.

Spletna stran (povezava na Pravilnik in listo zaupnih oseb):
https://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/varovanje_dostojanstva/

Postopek prijave

	PRIJAVA DEKANU/DEKANJI	PRIJAVA REKTORJU/REKTORICI
Kdo je lahko prijavitelj?	žrtev druga oseba anonimna prijava dekan izve za kršitev	žrtev dekan rektor izve za kršitev
Vsebina prijave	ime žrtve/določljiv krog žrtev ime domnevnega kršitelja/kršiteljice opis kršitve navedba časa in kraja izvršitve	ime žrtve/določljiv krog žrtev ime domnevnega kršitelja/kršiteljice opis kršitve navedba časa in kraja izvršitve
	Če ima kršitev znake kaznivega dejanja, dekan/-nja posreduje prijavo rektorju.	Rektor/-ica dejanje prijavi policiji in uvede postopek na rektoratu.
Kdo vodi postopek?	dekan/dekanja	rektor/ rektorica
Namen postopka	Ugotovitev, ali očitano ravnanje pomeni kršitev dostojanstva. V primeru ugotovljene kršitve sklenitev dogovora o prenehanju kršitve in določitev morebitnih ukrepov za preprečevanje kršitev.	Ugotovitev, ali očitano ravnanje pomeni kršitev dostojanstva. V primeru ugotovljene kršitve izrek ukrepov iz 22. člena Pravilnika.
Potek postopka	Ugotavlja dejstva in okoliščine na podlagi razgovorov. V primeru kršitve si prizadeva za sklenitev dogovora (z izvedbo postopka se morata strinjati domnevni/-a kršitelj/-ica in žrtev).	Preveri pravočasnost, popolnost in razumljivost prijave. S prijavo seznanjeni dekana/dekanjo članice. Imenuje komisijo in z imenovanjem seznanjeni žrtev in domnevnega/-o kršitelja/-ico.
Komisija	ni komisije	Ugotavlja dejstva in okoliščine v konkretni zadevi na podlagi pisne dokumentacije in razgovorov. Z ugotovitvami seznanjeni rektorja in mu v primeru ugotovljene kršitve predlaga ukrepe.
Zaključek postopka	Sklep o zaključku postopka v primeru, če se ne ugotovi kršitev. Dogovor sklenjen – postopek je s tem zaključen. Dogovor ni sklenjen, podan pa je utemeljen sum o obstoju kršitve – dekan poda prijavo rektorju.	Komisija ugotovi, da kršitev ni podana – rektor izda sklep o zaključku postopka. Komisija ugotovi kršitev dostojanstva – rektor sprejme ukrepe iz 22. člena Pravilnika.

Izobraževanja za zaupne osebe

Z izobraževanji, ki pokrivajo tako postopkovna vprašanja kot tudi znanja in mehke veščine, potrebne za delo z ljudmi, skrbimo za opolnomočenje zaupnih oseb. Ob tem so zaupnim osebam na voljo tudi redne supervizijske in mentorske skupine.

Pravna vprašanja lahko naslovite na elektronski naslov – sos.nasvet.zo@uni-lj.si.

KLJUČNO:

1. Do nasilja imamo ničelno toleranco.
2. Nasilje v akademskem prostoru je raznoliko, zato moramo biti pozorni na vse oblike in pravočasno ukrepati.
3. Osebo je lahko strah povedati, da je žrtev nasilja, zato je pomembno zagotoviti varno in zaupno okolje.

ENAKOST

Načrt enakosti spolov – NES

Na UL se zavedamo, da je naša uspešnost odvisna tudi od tega, koliko bomo uspeli v pedagoško in raziskovalno delo vključiti vse zaposlene in privabiti nove znanstvenice in znanstvenike brez stereotipnih predstav o mejah zmožnosti in sposobnosti glede na spol ali druge osebne okoliščine (etničnost, starost, spolna usmerjenost itd.).

Zato smo v letu 2022 sprejeli dokument z naslovom [Načrt uveljavljanja enakosti spolov](#) (NES, 19. 4. 2022).

Načrt enakosti spolov je bil izdelan na podlagi podatkov UL o kadrovske strukturi zaposlenih in o študentski populaciji, na podlagi podatkov, pridobljenih z dvema obširnima anketama, analize vodstvenih in drugih organov članic UL, mednarodnih primerjav in dokumentov Evropske komisije. NES UL je temeljni dokument, s katerim UL ustvarja prostor raznolikosti in enakosti. V ta namen je sprejela vrsto ukrepov in zavez, ki jih mora uresničiti do leta 2027, ko mora sprejeti nov Načrt enakosti spolov.

Posebej pomembno je bilo sprejeti pravila o ravnanju za zaščito dostojanstva zaposlenih, zato je Senat UL 15. 2. 2022 sprejel Pravilnik o ukrepih proti nasilju, nadlegovanju in trpinčenju. Na podlagi tega pravilnika so članice univerze imenovale zaupne osebe, UL pa je imenovala listo članic in članov komisij za ugotavljanje dejstev in okoliščin, ki se ustanovijo ob prijavi primerov kršitve tega pravilnika.

Akcijski načrt – NES

V okviru NES je bil sprejet akcijski načrt enakosti spolov UL za leto 2023, ki predvideva aktivnosti na širšem področju izobraževanja in informiranja o enakopravnosti spolov.

Spletna stran: <https://www.uni-lj.si/univerza/enakost-in-vkljucevanje/nacrt-za-enakost-spolov-2>

KLJUČNO:

1. Vsi posamezniki, ne glede na spol, imajo enake pravice.
2. Enakost spolov je temeljni princip, ki prispeva k pravičnosti in inkluzivni družbi.
3. Enakost spolov si prizadeva za odpravo vseh oblik diskriminacije na podlagi spola, vključno s subtilnimi oblikami, kot so stereotipi in predsodki.

SOCIALNO-EKONOMSKO VKLJUČEVANJE

Univerza v Ljubljani si prizadeva za socialno-ekonomsko vključevanje študentov ter ustvarjanje enakih možnosti in pogojev za uspeh v akademskem okolju. Zavedamo se, da je socialna in ekonomska raznolikost med študenti prisotna, ob tem pa je pomembno zagotoviti enako dostopnost do visokošolskega izobraževanja ter enake možnosti za uspeh in razvoj potencialov. Želimo si okolja, v katerem posamezniki ne bi zapuščali študija zato, ker si le-tega finančno ne morejo več privoščiti.

Štipendije za študente UL

Študenti Univerze v Ljubljani lahko kandidirajo tudi za posebne štipendije različnih fundacij in ustanov:

- Štipendija Fundacije Parus
- Štipendija Knafljeve ustanove
- Štipendija Pahernikove ustanove
- Tumova štipendija
- Štipendija Milana Lenarčiča
- Likarjev sklad

Spletna stran: www.uni-lj.si/stipendije/

Srčna UL

V okviru dobrodelne akcije Srčna UL zbiramo sredstva za študente Univerze v Ljubljani, ki so se znašli v finančni stiski. Namen akcije je reševanje kratkoročnih finančnih težav študentk in študentov.

Zbiranje sredstev poteka celo leto, razpis pa je objavljen enkrat letno. Univerza v Ljubljani se odziva na dogodke v okolju in po potrebi objavimo tudi več razpisov, kot smo se odzvali z nudenjem pomoči študentom, prizadetim zaradi vojne v Ukrajini in s finančno podporo študentom ter zaposlenim prizadetim zaradi poplav v Sloveniji.

Elektronski naslov: srcnaul@uni-ul.si

Spletna stran: www.uni-lj.si/srcnaul/

Nekateri drugi viri finančne pomoči

- Fundacija Študentski tolar
- Centri za socialno delo, pri katerih se lahko pridobijo različne finančne pomoči
- Javni sklad RS za štipendije
- Različne organizacije (Rdeči križ, Karitas ...)

KLJUČNO

1. Možnost izobraževanja bi morala biti neodvisna od finančnih zmožnosti posameznika.
2. Pomanjkanje virov in priložnosti med študijem zaradi finančnih stisk lahko vpliva na kasnejše zaposlitvene možnosti in poklicni napredek, kar še dodatno okrepi začetno socialno neenakost.
3. Študenti v finančni stiski se lahko znajdejo v stiski zaradi pomanjkanja dostopa do pomembnih virov, ki so nujni za uspešen študij (računalnik, literatura, dobra internetna povezava ...).

POJMOVNIK

- **Varuhinja študentov** – kontaktna oseba za vprašanja, vezana na uveljavljanje načel enakosti in vključevanja.
- **Odbor varuhinje** – posvetovalni odbor varuhinje študentov, ki vključuje vodstvo UL, varuhinjo študentov, Komisijo za vprašanja študentov in Psihosocialno svetovalnico.
- **Psihosocialna svetovalnica** – svetovalnica za študente in zaposlene ob doživljanju različnih stisk, vezanih na različne študijske in življenjske situacije.
- **Komisija za vprašanja študentov** – organ Senata UL, ki med drugim spremlja področje študentov s posebnimi potrebami in posebnimi statusi.
- **Kontaktna oseba za študente s posebnimi potrebami in posebnimi statusi** – visokošolski učitelji ali strokovni delavci, ki na posamezni fakulteti ali akademiji nudijo informacije za študente s posebnimi potrebami in posebnimi statusi.
- **Zaupna oseba** – kontaktna oseba za študente in zaposlene v primeru doživljanja kakršne koli oblike nasilja, nadlegovanja ali trpinčenja v akademskem okolju.

